

OBSAH

ÚVOD

ANNOTATION	7
SEZNAM ZKRATEK	7

1. POSTIŽENÍ

1.1 AKTIVITA 1 – DISKUSE O POSTIŽENÍCH A HANDICAPECH	8
1.2 AKTIVITA 2 – POMŮCKY PRO POSTIŽENÉ	9
1.3 AKTIVITA 3 – STUDIJNÍ NÁVŠTĚVA CENTRA PRO POMOC POSTIŽENÝM	10
1.4 AKTIVITA 4 – TECHNICKÉ POMŮCKY	11
1.5 AKTIVITA 5 – JAK PRACUJÍ SVALY?	12
1.6 AKTIVITA 6 – DISKUSE O POSTIŽENÍCH A HANDICAPECH	13
1.7 AKTIVITA 7 – RECEPTORY, NERVY A NERVOVÉ IMPULZY	14
1.8 AKTIVITA 8 – PROČ DÝCHÁME?	15
1.9 AKTIVITA 9 – JAK RŮZNÉ ČINNOSTI OVLIVŇUJÍ PULS A DÝCHÁNÍ?	15
1.10 AKTIVITA 10 – BUĎ FIT!	16
1.11 AKTIVITA 11 – DOKÁŽETE VE ŠKOLE ZVLÁDNOUT VOZÍČEK?	16
1.12 AKTIVITA 12 – CO ČEKÁ VÝVOJ POMŮCEK PRO POSTIŽENÉ V BUDOUCNOSTI?	17

2. VODA V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

2.1 AKTIVITA 1 – DISKUSE O VÝZNAMU VODY	18
2.2 AKTIVITA 2 – MŮJ PITNÝ REŽIM	18
2.3 AKTIVITA 3 – CHUTNÁ LÉPE BALENÁ NEBO VODOVODNÍ VODA?	21
2.4 AKTIVITA 4 – VODÁRNA ANEB VÝROBA PITNÉ VODY	23
2.5 AKTIVITA 5 – LZE ZÍSKAT PITNOU VODU?	24
2.6 AKTIVITA 6 – ANALÝZA NÁPOJŮ	26
2.7 AKTIVITA 7 – KUDY PUTUJE V NAŠEM TĚLE VODA PO NAPITÍ?	28
2.8 AKTIVITA 8 – JAK VZNIKÁ DEFINITIVNÍ MOČ?	33
2.9 AKTIVITA 9 – VÝZNAM LEDVIN PRO ŽIVOT	35
2.10 AKTIVITA 10 – JE MOŽNÉ VYROBIT UMĚLOU LEDVINU?	37
2.11 AKTIVITA 11 – NÁVŠTĚVA DIALYZAČNÍHO CENTRA	38
2.12 AKTIVITA 12 – SVĚTOVÝ DEN LEDVIN	40

3. SOUDNÍ VĚDA

3.1 PODJEDNOTKA 1	41
3.1.1 Aktivita 1.1 – Jak je možné rozdělit otisky prstů?	41
3.1.2 Aktivita 1.2 – Esej v časopise nebo v novinách	42
3.1.3 Aktivita 1.3 – Sejměte si své vlastní otisky prstů	43

3.1.4 Aktivita 1.4 – Sejměte otisky prstů z nějakého objektu	44
3.1.5 Aktivita 1.5 – Identifikujte zločince	46
3.1.6 Aktivita 1.6 – Vyřešte další zločin	46
3.1.7 Aktivita 1.7 – Hra na řešení zločinu	47
3.1.8 Aktivita 1.8 – Antropomorfní vlastnosti podezřelého	48
3.1.9 Aktivita 1.9 – Kdo to udělal?	49
3.1.10 Aktivita 1.10 – Stopy ve sněhu nebo v blátě	49
3.1.11 Aktivita 1.11 – Je možné použít stopy k určení, zda někdo šel nebo běžel?	50
3.1.12 Aktivita 1.12 – Další stopy	50
3.2 PODJEDNOTKA 2	51
3.2.1 Aktivita 2.1 – Úvodní film k případu s propisovacím perem (pracovní list 2.1 až 2.7)	51
3.2.2 Aktivita 2.2 – Napište článek do fiktivní série „Historické soudy“	51
3.2.3 Aktivita 2.3 – Modelování případu s propisovacím perem	52
3.2.4 Aktivita 2.4 – Výpočty v případě s propisovacím perem	52
3.2.5 Aktivita 2.5 – Další účinky kolizí	54
3.2.6 Aktivita 2.6 – Teleskopický efekt	54
3.2.7 Aktivita 2.7 – Soud	55
3.2.8 Aktivita 2.8 – Rozpoznávání obličejů	56
3.2.9 Aktivita 2.9 – Krádež propisovacího pera – s šaty a s brýlemi	57
3.2.10 Aktivita 2.10 – Testy uvědomění a slepota vůči změně	59
3.2.11 Aktivita 2.11 – Profilování DNA	60
3.2.12 Aktivita 2.12 – Technika PCR	60
3.2.13 Aktivita 2.13 – Analyzování DNA	61
3.2.14 Aktivita 2.14 – Identifikace s použitím DNA	62
3.2.15 Aktivita 2.15 – Měření na fotografiích z místa činu	63

4. EKOBIOLOGIE

4.1 AKTIVITA 1 – URČOVÁNÍ HUSTOTY OHROŽENÝCH DRUHŮ ROSTLIN V URČENÉM EKOSYSTÉMU	66
4.2 AKTIVITA 2 – ADAPTACE ROSTLIN A ÚČINKY GLOBÁLNÍHO OTEPLOVÁNÍ NA OHROŽENÉ A/NEBO PĚSTOVANÉ DRUHY ROSTLIN	69
4.3 AKTIVITA 3 – TAXONOMICKÁ VĚDA	71
4.4 AKTIVITA 4 – ROZMNOŽOVÁNÍ KVETOUCÍCH ROSTLIN	74
4.5 AKTIVITA 5 – ROSTLINNÉ EXTRAKTY A ANTIBIOTIKA	80

5. ZOBRAZOVACÍ METODY V LÉKAŘSTVÍ

5.1 PODJEDNOTKA 1 – ULTRAZVUKOVÉ ZOBRAZOVÁNÍ	82
5.1.1 Aktivita 1.1 – Můžeme „vidět“ pomocí zvuku?	82
5.1.2 Aktivita 1.2 – Znějí svaly, tuk a kosti stejně?	85
5.1.3 Aktivita 1.3 – Udělejte A-sken	89
5.1.4 Aktivita 1.4 – Udělejte B-sken	92
5.1.5 Aktivita 1.5 – Ultrazvukové zobrazování	95
5.2 PODJEDNOTKA 2 – RENTGENOVÉ ZOBRAZOVÁNÍ	97

5.2.1	Aktivita 2.1 – Neznámé paprsky X	97
5.2.2	Aktivita 2.2 – Interakce s hmotou	100
5.2.3	Aktivita 2.3 – Lékařský rentgen	105
5.2.4	Aktivita 2.4 – CT skeny	108
5.2.5	Aktivita 2.5 – Je rentgenování škodlivé?	113
5.3	PODJEDNOTKA 3 – ZOBRAZOVÁNÍ V NUKLEÁRNÍ MEDICÍNĚ	114
5.3.1	Aktivita 3.1 – α , β a γ	114
5.3.2	Aktivita 3.2 – Radioaktivní rozpad	120
5.3.3	Aktivita 3.3 – Sledování látek v lidském těle	124
5.3.4	Aktivita 3.4 – Vystavení záření	132
5.3.5	Aktivita 3.5 – Ochrana proti záření	138
6.	DÁRCOVSTVÍ KRVE	
6.1	AKTIVITA 1 – VÝZVA K DÁRCOVSTVÍ KRVE	142
6.2	AKTIVITA 2 – VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ	142
6.3	AKTIVITA 3 – STUDIJNÍ NÁVŠTĚVA TRANSFUZNÍHO CENTRA	143
6.4	AKTIVITA 4 – SEPARACE SLOŽEK KRVE	146
6.5	AKTIVITA 5 – VĚDECKÁ KONFERENCE	148
6.6	AKTIVITA 6 – ROZHOVOR	148
6.7	AKTIVITA 7 – URČOVÁNÍ KREVNÍCH SKUPIN	149
6.8	AKTIVITA 8 – JE OTCEM PAVEL?	150
6.9	AKTIVITA 9 – KREV JAKO DOPRAVNÍK	152
6.10	AKTIVITA 10 – KREV JAKO OCHRÁNCE	153
6.11	AKTIVITA 11 – UCHOVÁVÁNÍ KRVE	156
6.12	AKTIVITA 12 – JE MOŽNÉ VYROBIT UMĚLOU KREV?	157